

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИКА. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ КОНЦЕПТА УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА

УДК 338.48

КОНЦЕПТ СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В СЛОВ'ЯНСЬКОМУ ТА АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСАХ

О.В. Богомолова, викладач, ХНАДУ

Анотація. Розглянуто когнітивні особливості дискурсу сталого розвитку туризму. Проаналізовано лексико-семантичні ядра шарів концептів. Проведено порівняльну характеристику культурного сприйняття концептів у слов'янському та англomовному дискурсах.

Ключові слова: туризм, концепт, сталий розвиток туризму, ядро, глобалізація, екотуризм, стійкий туризм, м'який туризм.

КОНЦЕПТ УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В СЛАВЯНСКОМ И АНГЛОЯЗЫЧНОМ ДИСКУРСАХ

Е.В. Богомолова, преподаватель, ХНАДУ

Аннотация. Рассмотрены когнитивные особенности дискурса устойчивого развития туризма. Проанализированы лексико-семантические ядра полей концептов. Проведена сравнительная характеристика культурного восприятия концептов в славянском и англоязычном дискурсах.

Ключевые слова: туризм, концепт, устойчивое развитие туризма, ядро, глобализация, эко-туризм, устойчивый туризм, мягкий туризм.

CONCEPT SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT IN SLAVONIC AND ENGLISH DISCOURSES

Ye. Bogomolova, lecturer, KhNAHU

Abstract. The cognitive characteristics of discourse of sustainable tourism development are considered. Lexical-semantic cores of the concept are analyzed. Comparative characteristics of cultural perception of the concepts in Slavonic and English discourses is done.

Key words: tourism, concept, sustainable tourism development, core, globalization, ecotourism, sustainable tourism, gentle tourism.

Вступ

На сьогодні туризм є галуззю економіки, що динамічно розвивається, тож роль комунікації все більше зростає і, відповідно, підвищується роль фахівців, що володіють навичками комунікації у сфері туризму. Туризм, охоплюючи широкий спектр видів економічної діяльності, вважається найпотужнішою індустрією світу, яка, за обсягами прибутків від експорту, випередила такі галузі як автомобілебудування і хімічна промисловість.

Аналіз публікацій

Аналіз публікацій вказав на те, що ще не було проведено аналізу дефініцій поняття СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT. Досі ще не проводилося комплексного аналізу когнітивних особливостей сталого розвитку туризму в мові слов'янського та англomовного дискурсів.

Мета та постановка задачі

Дослідження спрямоване на вивчення лексико-семантичних та когнітивних особливостей мови дискурсу сталого розвитку туризму на прикладі текстів, взятих з Інтернет-видань туристичної тематики.

Аналіз когнітивних та лексико-семантичних особливостей концептів

У роботі досліджується концепт СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ як один з базових елементів сучасного економічного розвитку. Ядро концепту об'єктивується в українській мові лексемою СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ, в англійській мові – SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT. При співставленні лексико-граматичних шарів в обох мовах ми виявили, що лексико-семантичні ядра цих шарів мають значні подібності. Концепти СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ та SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT в обох мовах означають «керування усіма ресурсами таким чином, що економічні, соціальні та естетичні потреби можуть бути задоволені з урахуванням збереження культурної самобутності, найважливіших екологічних процесів, біологічного розмаїття та систем життєзабезпечення». Значна частина виявлених семантичних ознак співпадає, що вказує на спільність уявлень в обох культурах. Концепт СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ в обох мовах несе позитивну домінанту, що пов'язана зі збереженням цілісності природи, природних ресурсів, обережним ставленням до неї та при цьому задоволенням потреб людини у культурному та естетичному збагаченні, що, у свою чергу, сприяє економічному зростанню країни [1].

Концепт СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ має ряд синонімів в українській мові, таких як: «альтернативний розвиток туризму, природно орієнтований розвиток туризму». В англійській мові також було виявлено ряд синонімів концепту SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT: «integrated tourism development; community-based tourism development, globalization» [2]. Такий синонім як «globalization» на позначення сталого розвитку туризму свідчить про те, що європейська спільнота приділяє багато уваги процесам глобалізації та світовій співпраці у процесі сталого розвитку туризму, тоді як у

слов'янському дискурсі більше уваги приділяється напрямку розвитку, тобто екологічній направленості, а не шляху подолання проблеми, тобто міжнародній співпраці.

Дані лексеми СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ репрезентують периферійні когнітивні шари концепту: відповідальний туризм, м'який туризм, стійкий туризм, екотуризм, зелений туризм, альтернативний туризм, розвиток інфраструктури та інвестування, економічний внесок, управління природним середовищем, подорожі, співпраця на всіх державних рівнях [3].

Потрібно зауважити, що майже усі визначення лексеми СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ є ідентичними зі значенням лексеми sustainable tourism development на лексико-семантичному рівні. Така тенденція спостерігається через те, що саме поняття «туризм», а отже і «сталий розвиток туризму» є відносно молодим у слов'янському дискурсі, тому при тлумаченні цього поняття автори керуються визначеннями іноземних видань.

Висновки

Таким чином, було виявлено, що картини світу щодо розуміння цього концепту в обох культурах майже співпадають. На нашу думку, причиною тому є те, що проблемою сталого розвитку туризму у слов'янських країнах стали займатися не так давно, а отже ще не було сформовано чіткої дефініційної бази, тож вітчизняні науковці формують поняття, спираючись на іноземні видання та перекладаючи іноземні дефініції й адаптуючи їх до мови вітчизняних видань.

Література

1. Воеводская О.М. Лексико-грамматическое поле концепта / О.М. Воеводская. – Воронеж: Воронежский государственный университет, 2001. – 112 с.
2. ВТО [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://unwto.org/ru>
3. Про сталий розвиток туризму [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.biodiversity.ru

Рецензент: В.В. Гребенюк, професор, к.і.н., ХНАДУ.

Стаття надійшла до редакції 5 вересня 2011 р.

